

Salon kaupungin lausunto valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2023-2030

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 151
2200/03.04.00/2022

Valmistelija

kaupunkikehitysjohtaja Mika Mannervesi, mika.mannervesi@salo.fi,
02 778 5001

Väylävirasto pyytää lausuntoja luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2023-2030.

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon kahdeksanvuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, Liikenne 12 –suunnitelman, toimeenpanoa.

Investointiohjelmassa esitetään lähivuosien tärkeimmät liikenneinfrahankkeet, jonka talouskehysten määrittelee Liikenne12-suunnitelma. Vuosia 2023-2030 koskeva investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus uusien rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista. Väyläverkon investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita.

Väylävirasto pyytää avoimella lausuntopyynnöllä vuosittain päivitettävästä investointiohjelmasta lausuntoja, joiden kautta tulee esille sidosryhmien tietoa ja näkökulmia investointiohjelmaan liittyen. Väylävirasto pyytää tarkastelemaan investointiohjelman luonnosta kysymysten kautta, jotka vastauksineen ilmenevät tekstistä jäljempänä.

Lausuntopyyntö, luonnos valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2023-2030 sekä sen liitteinä olevat luettelot ja kuvaukset hankkeista löytyvät lausuntopalvelu.fi:stä: [Lausunto - Lausuntopalvelu](#).

Taustaa

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) mukaisesti Väylävirasto siis laatii valtion väyläverkon kahdeksanvuotisen investointiohjelman osana Liikenne 12 -suunnitelman toimeenpanoa. Investointiohjelmassa esitetään lähivuosien tärkeimmät liikenneinfrahankkeet. Investointiohjelmaa hyödynnetään mm. valtion talousarvioesitysten valmistelussa. Vuosia 2023-2030 koskeva investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus uusien rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista. Väylävirasto päivittää investointiohjelman vuosittain Liikenneverkon strategisen tilannekuvan päivityksen jälkeen, ennen seuraavan vuoden talousarviovalmistelua, sekä aina Liikenne 12 –suunnitelman päivittämisen jälkeen.

Investointiohjelma laaditaan Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteiden, kriteerien ja painotusten mukaiseksi. Liikenne 12 -suunnitelman kolme tavoitetta – saavutettavuus, kestävyys ja tehokkuus – ovat keskenään rinnakkaisia ja tasavertaisia, ja kaikki kolme tavoitetta pyrkivät hillitsemään ilmastonmuutosta. Liikenneturvallisuus sisältyy liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettuun lakiin (503/2005) ja on siten huomioitu investointiohjelman valmistelussa.

Liikenne 12 -suunnitelma määrittelee myös investointiohjelman taloudellisen kehysten. Väyläverkon investointiohjelma sisältää

investointihankkeet, jotka esitetään rahoitettavaksi kehittämismomentilta (kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita tai hankekokonaisuuksia, esim. sillat). Investointiohjelma sisältää myös sellaisia EU:n tuella tai yhdessä kaupunkiseutujen tai elinkeinoelämän kanssa rahoitettavia hankkeita, joiden valtion osuus esitetään rahoitettavaksi kehittämismomentilta. Investointiohjelmaan sisältyy myös osa perusväylänpidon rahoituksella toteutettavista hankkeista (parantamishankkeet). Hankeyhtiöiden kautta rahoitettavat (esim. Turun Tunnin Juna) ja jo päätetyt kehittämishankkeet, Digirata sekä merkittävien osa perusväylänpidon momentilta rahoitettavista toimenpiteistä eivät sisälly investointiohjelmaan.

Vertailu edelliseen kahdeksanvuotiseen investointiohjelmaan

Kaupunginhallitus antoi 30.8.2021 § 40 Salon kaupungin lausunnon luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi 2022-2029 ([Dynasty tietopalvelu : Salon kaupunki \(oncloudos.com\)](https://oncloudos.com)). Tuolloin kaupungin lausunnossa korostettiin hankekohtaisten perustelujen tärkeyttä myös niiden hankkeiden osalta, jotka ovat jääneet toteutukseen valittujen hankekorien ulkopuolelle ja esitettiin kt 52 Salon itäisen ohikulkutien 2. vaiheen lisäämistä investointiohjelmaan. Hankkeiden esittely ja perustelu on nyt lausuntopyynnön kohteena olevassa luonnoksessa hieman laajempaa ja parempaa kuin edellisellä kerralla, mutta edelleen on runsaasti toteutettavien hankkeiden korien ulkopuolelle jääneitä hankkeita, joiden osalta ei käy ilmi, mikä niiden toteutumista estää eikä kt 52 Salon itäisen ohikulkutien 2. vaihe olen nytkään mukana investointiohjelmassa eikä ratkaisulle esitetä myöskään mitään perusteluja.

Salon kaupungin lausunto

Väylävirasto pyytää jatkotyön pohjaksi lausuntoja erityisesti jäljempänä olevista asioista, joiden perään on kirjoitettu ehdotus Salon kaupungin lausunnoksi.

1. Onko investointiohjelmassa kuvattu ymmärrettävästi lähtökohdat ja valmisteluperiaatteet?

Investointiohjelmassa on kuvattu ymmärrettävästi lähtökohdat ja periaatteet, joiden mukaan se on valmisteltu ja selostettu hankekorien 1A ja 1B hankkeiden sisältöä. Investointiohjelmassa ei edelleenkään käy ilmi hankekohtaisia perusteluja sille, miksi liitteessä 2b luetellut investointiohjelman 2022-2029 lausunnoissa esitetyt toimenpiteet ja muut valmistelussa esille nousseet toimenpiteet eivät sisälly investointiohjelmaan. Edelliseen ohjelmaan verrattuna hankekorien 1A ja 1B ulkopuolelle jääneiden hankkeiden kuvauksia on enemmän, mutta ilman hankekohtaisia perusteluja on hankkeiden toteuttamista edistämään pyrkivien kuntien mahdotonta arvioida ja suunnitella esim. oman päätöksentekonsa ja taloussuunnittelun valmistelua.

Salon kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 19.4.2021 § 39 Varsinais-Suomen ELY-keskuksen L-vastuualueen kanssa sovitun mukaisesti käynnistetyn hankkeen Salon itäisen ohikulkutien 2. vaiheen tiesuunnittelun mahdollistavan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen. Hyväksymispäätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen, mutta sillä ei ole tässä yhteydessä merkitystä, sillä valituksessa edellytetään ratkaistavan asioita, joiden ratkaisemiseen nimenomaan tiesuunnitelma on oikea suunnitteluvaihe. Kaupungin olisi välttämätöntä tietää omien maankäytön suunnitelmiensa ja taloussuunnittelunsa kannalta, mihin toimiin olisi varauduttava hankkeen edistämiseksi.

2. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?

Suomen hallituksen kehysriihessään tekemä päätös vaikuttaa merkittävästi Liikenne 12:n rahoituskehvykseen ja toteutukseen. Liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) hallinnonalalle kohdennetaan 110 milj. euron pysyvä säästö. Lisäksi päätettiin 17 milj. euron lisäsäästöä hallinnonalalle. Pöytäkirjamerkintöjen mukaan arvioituna säästö kohdennetaan liikenneväylien kehittämishankkeisiin. Kehittämisinvestointien rahoitustaso on Liikenne 12:ssa jo lähtökohtaisesti matala (n. 500 milj. €/v.), joten 110 milj. euron säästö veisi noin 20 % rahoituksesta. Kun tavoitteena on edistää väyläverkon saavutettavuutta, kestävyyttä ja tehokkuutta, mutta rahoitusta niitä edistäviin toimenpiteisiin vähennetään, se ei helpota tavoitteisiin vastaamista.

3. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?

Investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta ovat kokonaisuutena selkeät. Hankekohtaisesti niitä voi arvioida vain niiden hankkeiden osalta, joista vaikutukset on esitetty. Kuten edelläkin on todettu, tältä osin on vielä kehitettävää, jotta esim. priorisointien tasapuolisuutta olisi mahdollista arvioida tarkemmin ja tarvittaessa vaikka parantaa edistettävänä olevien hankkeiden ominaisuuksia koko ohjelman tavoitteiden suuntaan.

4. Miten muuttaisitte investointiohjelmää Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehvyksen puitteissa ja miten perustelette muutosten paremmat vaikutukset?

Talouskehvy asettaa varsin tiukat raamit ohjelmalle. Tarkempien muutosehdotusten tekeminen edellyttäisi tarkempaa hankekohtaista perustelua investointiohjelman ulkopuolelle jääneistä hankkeista.

Salon kaupungin näkökulmasta kt 52 Salon itäisen ohikulkutien 2. vaihe tulisi sijoittaa investointiohjelman hankekorin 1B ja tiesuunnitelman laatimiseen osoittaa tarvittavat määrärahat. Erityisen perusteltua tämä on, jos CEF-tuella voidaan toteuttaa Varsinais-Suomen alueella muita tiehankkeita, jolloin vapautuva rahoitus tulee korvamerkitä alueen hyödyksi mm. kt 52 Salon itäisen ohikulkutien kustannuksiin.

5. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seuranta?

Kuten Salon kaupungin aiemmassa lausunnossa (kaupunginhallitus 30.2.2021 § 40) todettiin, investointiohjelma ja sen päivitykset tulee laatia läpinäkyvänä ja vuorovaikutuksessa ja niillä kaupungeilla, joiden toimintaympäristöön vaikuttavia hankkeita on vireillä, tulee olla mahdollisuus seurata hankkeiden arviointia ja valikoitumista ohjelmaan niin, että kaupungeilla on aito mahdollisuus halutessaan tehdä tai varautua toimenpiteisiin, joilla edistää hankkeiden toteutumista.

6. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmää?

Investointiohjelman liitteessä 2b on lueteltu investointiohjelman 2022-2029 lausunnoissa esitetyt toimenpiteet ohjelmaan ja muut valmistelussa esille nousseet toimenpiteet, jotka eivät sisälly

investointiohjelmaan. Näiden joukkoon on jäänyt Salon kaupunginvaltuuston yhdeksi kaupungin kärkihankkeista määrittämä Salon ja seudun kasvun, elinvoiman ja Korvenmäen ekovoimalaitokseen tukeutuvan kiertotalouskeskittymän näkökulmasta tärkeä kt 52 Salon itäisen ohikulkutien toinen vaihe. Salon kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.4.2021 § 39 Varsinais-Suomen ELY-keskuksen L-vastuualueen kanssa sovitun mukaisesti käynnistetyn hankkeen tiesuunnittelun mahdollistavan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen.

Salon kaupunki esittää valtion väyläverkon investointiohjelmaan lisättäväksi maantiehankkeen kt 52 Salon itäisen ohikulkutien 2. vaihe.

Esittelijä	Vt. Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus antaa valmistelutekstin mukaisen lausunnon luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2023-2030 ja esittää valtion väyläverkon investointiohjelmaan lisättäväksi maantiehankkeen kt 52 Salon itäisen ohikulkutien 2. vaihe.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Toimistopalvelut lausuntopalvelu.fi:hin talletettavaksi